

szerzett alkalomszerű nyelvtani ismeretek kiegészítése legeredményesebben úgy mehet végbe, hogy bizonyos számú fogalom (hely, idő, cél, ok stb.) körül csoportosítjuk a kifejezésnek különféle lehetséges módjait. Az anyanyelvűből való fordítást nem veti el az értekező, de azt mondja róla, hogy a nyelvi tanulmánynak csak felsőbb fokára való, — épúgy, mint a szabaddolgozat — mikor a tanuló már eléggé jártas az idegen nyelvben, hogy össze tudja vetni egyazon gondolatnak két eltérő nyelven való kifejezését. Dr. N. I.

KÜLFÖLDI SZAKLAPOK.

Pädagogisches Archiv. Monatsschrift für Erziehung, Unterricht und Wissenschaft. Unter Mitwirkung von Fachgelehrten und Schulmännern. Herausgegeben von *J. Ruska*. Leipzig, 1909. 51. Jahrgang.

Hatodik füzet (június): *Dr. Adolf Dyroff*, A nőnevelés kérdéhez. — *Dr. George Caro*, A német-, francia- és angol-nyelvi tantervek a felső leányiskolaügy rendezésére vonatkozó 1908 aug. 18-iki rendelethez csatolt utasítások szerint. — *Friedrich Baumann*, Gyermeeknyelv, tájszólások, irodalmi nyelv (második közlemény). — Szemle. — Irodalom.

Hetedik-nyolcadik füzet (július-augusztus): *Dr. Fritz Kühner*, Jean Baptiste de Lamarck. — *Dr. Heinrich von Schöler*, A szabad szellemi egyéniségre való nevelés. — *Dr. Paul Geyer*, Gimnázium és római jog. — *Dr. Moritz Goldschmidt*, A modern filologusok nemzetközi kongresszusa Párisban. — *Dr. Paul Wagner*, Földtan és ásványtan a középiskolák tantervében. — *Dr. Eugen Ehrmann*, Szünidő Heidelbergában. — Szemle. — Irodalom.

*

Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik. Herausgegeben von *O. Flügel*, *K. Just* und *W. Rein*, Langensalza, 1908—9. XVI. Jahrgang.

Kilencedik füzet (június): *Prof. Dr. H. Schoen*, Az erkölcsiség lényege és az erkölcsi ideál kifejlődése a különböző népeknél Mauxion szerint (második közlemény). — *Prof. G. Friedrich*, Az ethikai és æsthetikai itélet kifejtése a drámában (második közlemény). — *Paul Feucht*, A talajreform filozófiája. — Közlemények: Szünidei tanfolyamok Jénában. — *H. Zeng*, A Herbarti pädagogia barátai egyesületének XVIII. közgyűlése Thüringenben. — *Ufer*, «Vorschule der Herbartischen Pädagogik» c. műve. — *P. Dietering*, A Herbarti pädagogia a modern nevelési törekvések álláspontjából méltatva. — Ismertetések.

Tizedik füzet (július): *Prof. Dr. H. Schoen*, Az erkölcsiség lényege és az erkölcsi ideál kifejlődése a különböző népeknél, Mauxion szerint (harmadik közlemény): — *Prof. G. Friedrich*, Az ethikai és az æsthetikai itélet kifejtése a drámában. (harmadik közlemény). — Közlemények:

Agglegényadó, mint a törvényes gyermekvédelem alapja. — A Keplerszövetség természettudományi tanfolyama Godesbergben. — Szünidei tanfolyamok Jenában (befejező közlemény). A «Verein für wissenschaftliche Pädagogik» pütkösi gyűlése Strassburgban (első közlemény). — Irodalom.

Tizenegyedik füzet (augusztus): *Prof. Dr. H. Schoen*, Az erkölcsiség lényege és az erkölcsi ideál kifejlődése a különböző népeknél Mauxion szerint (negyedik közlemény). — Közlemények: *E. Scholz*, A «Verein für wissenschaftliche Pädagogik» pütkösi gyűlése Strassburgban. — *A. Böhm*, Hatodik általános gyűlés a német nevelés ügyében Weimarban. — *Dr. Felsch*, Itélet a Herbart és iskolája szerint való nevelésről. — Az idegen nyelvek kérdéséhez. — *P. Züllig*, Aggodalmak a lélektani és didaktikus-lélektani kísérletekkel szemben. — Ismertetések.

*

Archiv für die gesamte Psychologie. Herausgegeben von *E. Meumann* und *W. Wirth*. XV. Band Leipzig, 1909.

Első és második füzet: *Karl Fischer*, Az erkölcsfilozofia objektív módszere Wundtnál és Spencernél. — *K. S. Laurika*, Az esztetikai benyomást egy, vagy több forrásból kell-e levezetnünk? *Abraham Schlesinger*, Az ideál fogalma. Az eddigi ideálméletek rendszeres lélektani előadása és méltatása. — *F. A. Volpers*, Adalék a romantikus pädagógiához. — *J. Limourzky*, A hamis ráismerés (déjà vu) kérdéséhez. — Ismertetések.

*

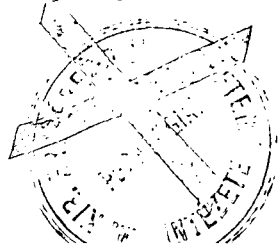
Zeitschrift für pädagogische Psychologie, Pathologie und Hygiene. Herausgegeben von *Ferdinand Kemsies* und *Leo Hirschlaff* Berlin, 1908. X. Jahrgang. (Évenként hat füzetben jelenik meg).

Negyedik és ötödik füzet: *Leubuscher*, Az iskolaorvosi tevékenység célja és határai. — *Marx Lobsien*, Az iskolai elmaradások és az iskolásgyermek lelki energiájának ingadozásai. — *A. Albu*, Az iskola része a gyermekek fejlődési és táplálkozási zavaraiiban. — *W. Münch*, A kísérleti pädagogia Meumann szerint. — *Wolf*, Fertőző betegségek és iskola. — *Karl Löschorh*, Szélesebb mozgási szabadsága középiskolaügyben. — *E. Meyer*, Fiúk és lányok szellemi fejlődésének összehasonlítása. — *P. Schlager*, Kísérleti pädagogia. — *A. Busemann*, Az iskolásgyermek áloméletéről. — *Ferd. Kemsies*, Tíz tétel az iskolai büntetések poroszországi reformjához. — *Karl Löschorh*, Iskolai büntetések. — Ülési tudósítások. — Ismertetések. — Közlemények.

*

Pädagogische Studien. Herausgegeben von *M. Schilling*. Dresden Blasewitz, 1909. XXX. Jahrgang.

Negyedik füzet: *K. Ehrhard*, A földrajzi egység. — *M. Scheffel*, Modern nevelési regények (befejező közlemény). — *Dr. H. Tögel*, A közmondások könyvének új rendezése. — Kisebb közlemények: *Fr. Franke*, Herbart tanításához az oktatási fokozatokról. — Szünidei tanfolyamok. — Ismertetések.

Ötödik füzet: *O. Kohlmeyer*, A biológiai elv a természetrajzi oktatásban. — *F. Heider*, A szemléltetés tévutakon. — *Peter Zillig*, Az iskolába való felvétel és a gyermek képességének megállapítása. — Kisebbségi közlemények: *Edmund Leupolt*, Hangulatkeltés. — Ismertetések.

*

Zeitschrift für Kinderforschung, mit besonderer Berücksichtigung der pädagogischen Pathologie. Herausgegeben von *J. Trüper* u. *Chr. Ufer*, Langensalza, u. Wien, 1908—9. XIV. Jahrgang.

Kilencedik füzet (június): *Hans Pleher*, A suggestio a gyermek életében. — *A. Tluchor*, Jólétellenes szenzációs szövegek és képek okozta nevelési zavarok. — Közlemények: *Alcoijn Schenk*, A gyengeelméjűekről való gondoskodás három északi országban (első közlemény). *M. Kirmsse*, Keller Helén új könyve. — Új rendes pädagogiai tanszék. — Irodalom.

*

Neue Bahnen. Zeitschrift für Erziehung und Unterricht. Herausgeber: *E. Hiemann*, *F. Lindemann*, *R. Schulze*, Leipzig, 1908—9. XX. Jahrg.

Kilencedik füzet (június): *Alfred Vogel*, Jövel, kedves május! — *Karl Beier*, Kérdésszekrényünk, vagy pillantások gyermekeink meg nem tisztult gondolatvilágába. — *H. Hanft*, Hogyan alkot fogalmakat az élet a gyermeki lélekben és milyen követelmények következnek ebből az iskolai fogalomalkotásra. — *G. Zahn*, Földtani szemléltető eszközök a gothai tanítóképzőben. — A tanító rajza a feketetáblán. *E. Hiemann*, Általános pädagogia: *R. Sieber*, Földrajzi II. — Szemle. — Jegyzetek. — Könyvek.

Tizedik füzet (július): *Dr. Ischreyt*, A látás gyöngeségének befolyása a gyermekrajzokra. — *Wohlrab*, Kreidolf «Wiesenzwerge» c. képeskönyve az elemi iskolában. — *Prof. Dr. Ludwig Gurlitt*, A javításokról. — *Rudolf Schulze*, Testi munka kísérleti vizsgálata. — *E. Walther*, Évi szemle a természetrajzi irodalom terén I. — *Jan Bremermann*, Szent Bürokratizmus Brémában. — Szemle. — Könyvek.

Tizenegyedik füzet (augusztus): *Ph. Stauff*, Az ifjúság nemi felvilágosításához. — *Georg Sicker*, Gyermek, iskola és tanító. — *Max Brethfeld*, A mozgófénykép a népmivelés és ifjúságképzés szolgálatában. — *Carl Rössger*, Új ábcés-könyvek. — Könyvek. — *E. Walter*, Évi szemle a természetrajzi irodalom terén II. — Szemle. — Jegyzetek.

Tizenkettedik füzet (szeptember): *G. Roscher*, Az olvasmányanyag bővítéséhez. — *H. Scharrelmann*, A nevelési célok ingadozása. — *Cornel Schmitt*, A kúszó növények fényutáni vágya. *Dr. W. Schoenichen*, Élettan és fizika. — *Bernhard Riedel*, A német népmese nyelvi tartalmához. — *E. Walther*, Évi szemle a természetrajzi irodalom terén III. — *R. Steber*, Földrajzi III. — Könyvismertetések.

*

Die Deutsche Schule. Monatsschrift. Herausgegeben im Auftrage des Deutschen Lehrervereins von *Robert Rissmann*. Leipzig u. Berlin, 1909. XIII. Jahrgang.

Hatodik füzet (június): *Dr. Richard Laube*, A célok birodalma Kant világgelfogásban? (második közlemény). — *Dr. Ernst Weber*, A mű-

vészi kifejezés képességének ápolása az iskolában. *Max Brethfeld*, Az írásbeli dolgozat reformjához. — *Dr. Alfred M. Schmidt*, Felső véleménye Stössel könyvéről: «Darstellung Kritik und pädagogische Bedeutung der Herbart'schen Psychologie». — Szemle. — Közlemények és utalások: A reformmozgalomból. — Haladás. — Személyi hírek. — Irodalom.

Nyolcadik füzet (augusztus): *I. Teus*, Egy nép, egy iskola, egy tanítósg. — *Adolf Schroeder*, Állampolgárrá nevelés a nemzet életkérdésén. — *G. Höft*, A népiskolaügy fejlődése Londonban. — Szemle. — Közlemények és utalások: Egyesületi kérdések: Iskolai felügyelet és iskola-vezetés. — Az ifjúság védelme. — A reformmozgalomból: A fiatalok és öregek. — A német tanítóegyesület pädagogiai központja. — A «munka-iskola» fogalmához. — Haladás. — Személyi hírek. — Irodalom.

*

Der Säemann. Monatsschrift für Pädagogische Reform. Herausgegeben von der Hamburger Lehrervereinigung für die Pflege der künstlerischen Bildung. Schriftleiter. *Car. Göltze*. Leipzig, 1909. V. Jahrgang.

Ötödik füzet (május): *Jos. Aug. Lux*, Virággyilkosság. — *Dr. Alfred Schmidt*, Gyermekversek és gyermekdalok. — *Lothar von Kunowski*, Új képes lapok. — *Robert Walter Freyr*, Talány. — *Berthold Otto*, A nevelés tudományos útja. — *Karl Röttger*, A házi tanítók iskolája. — *Rudolf Paulsen*, A házi tanítók iskolájának irataiból. — *I. Krogmann*, Első iskolai év. — *O. Reumann*, A táblára való rajzolás. — *Arthur Siebelist*, Táblára való rajzolás. — Szemle.

Hatodik füzet (június): *Cäsar Fleischlen*, Tanár és gyermek. — *Dr. A. Eulenburg*, Tanulók öngyilkossága. — *Dr. Heinrich Steinhäusen*, Iskola és család. — Gyermekrekepek. — *Dr. Hans Cordsen*, A gyermektanulmányozásba való bevezetéshez (negyedik közlemény). — Első általános osztrák iskolai reformgyűlés. — Folyóiratok.

Hetedik füzet (július): *Severin Rüttgers*, Irodalmi nevelés. — *Richard Meyer*, Adalék a művészi neveléshez. — *Dr. J. Löwenberg*, Az úton. — *Dr. Th. Mühe*, Szaknevelés az általános neveléssel szemben. — *Heinrich Wolgast*, Forráskönyvek. — Előiskolai év II. — *Joh. Gläser*, Pädagogiai szemle. — Szemle. — Új könyvek.

Nyolcadik füzet (augusztus): *Gustav Falke*, Detlef von Lilliencron. — *Dr. Georg Kerschensteiner*, Állampolgári oktatás és állampolgári nevelés. — *Dr. Karl Lorenz*, Iskolai irodalomtörténet (első közlemény). — *Dr. Edgar Krüger*, Biológiai tanuló-gyakorlatok. — *Paul Westheim*, Dekoratív felületelosztás. — Tudományos módszer az angol tanítóképzésben. — *H. Egge*, Mi tanítók és fényképészet. — *H. Zimmermann*, Fényképes természeti adatok. — Szemle. — Könyvek.

*

Lehrproben und Lehrgänge aus der Praxis der höheren Lehranstalten. Herausgegeben von Prof. *J. Dr. W. Fries* und Prof. *Dr. Rud. Menge*. Halle, 1909. (Évenként négy füzetben.)

Harmadik füzet: *Dr. Ludwig Mader*, A görög szobrászatnak a gimnáziumban való tárgyalásához. — *Dr. Galle*, A jelen pädagogiai és

didaktikai követelményei és a modern nyelvek oktatása a felsőfokon, különösen a reálgimnáziumban. — *Prof. O. Vogt*, A III. latin névragozás nemének feltüntetése a tö alapján. — *Dr. O. Fürgen*, Az igealakok elemzése a német nyelvi és az idegen nyelvi oktatásban. — *P. Gerhardt*, A latin oktatás kezdetéhez. — *Dr. Johann Moeller*, A görög írás megtanulása. — *Dr. Julius Froboese*, Még egy elhanyagolt fejezet a prima történet-tanításában. — *Dr. Oskar Kende*, Az osztrák gimnáziumok és reáliskolák új érettségi szabályzatának felfogásához és megvalósításához a történelem és földrajzi terén. — *Dr. A. Freybe*, Szt. Márton és Mártonünnep. — *Pr. Dr. Ponickan*, Alkohol felvilágosítási tanfolyam egy gimnázium hatodik évfolyamában. — *Wilhelm Fries*, Vegyes. — Ismertetések.

*

Zeitschrift für das Gymnasialwesen. Herausgegeben von *H. J. Müller*. Berlin, 1909. LXIII. Jahrgang.

Május: *Pr. Dr. H. Koenigsbeck*, El a jegyzőkönyvvel! Irodalmi értesítő.

Június: *Prof. Dr. H. Hesselbarth*, Az idegennyelvök syntaxisát mint mondattant kell-e tárgyalni? A német filologusok és tanügyi férfiak 50. gyűlése Grácban. — Irodalmi értesítő.

Július-augusztus: *Dr. R. Ulrich*, A középiskolai tanári könyvtárak építészeti berendezése. — Irodalmi értesítő.

*

Neue Jahrbücher für das Klassische Altertum, Geschichte und Deutsche Literatur, und für Pädagogik. Herausgegeben von *Johannes Ilbergund Bernhard Gerth*. Leipzig, 1909. Zweite Abtheilung. XII. Jahrgang.

Ötödik füzet (június): *Dr. Hermann Schwarz*, A kísérleti pädagogia Németországban (negyedik közlemény). — *Dr. Carl Matthias*, Szülői gondolatok a poroszországi felsőleányiskola-ügy rendezéséről. — *Franz Hahne*, A tornajátékok jelentősége középiskola-ügyünk szervezetében. — *Kurt Fleischert*, Egy bautzeni gimnázista naplójából 1814—1819. — *Rudolf Windel*, A tanulók egy 1588-ból való tannlmányi rendjéről. — Szemle és közlemények.

Hatodik füzet (július 8.): *Dr. Hermann Schwarz*, A kísérleti pädagogia Németországban (ötödik közlemény). — *Holtze*, Megjegyzések a széaszgimnázium órarendjéhez. — *Dr. Ludwig Enthoven*, Erasmus «Institutio principis Christiani»-járól. — *Rudolf Windel*, Egy 1634. évi német retorikáról. — Szemle és közlemény.

Hetedik füzet (július 22.): *Dr. Paul Cauer*, Négyszer tíz parancsolat tanulók, tanítók, igazgatók és iskolai felügyelőhatóságok számára. — *Dr. Ernst Korselt*, A modern törekvések fény- és árnyoldalai a középiskolaügy terén. — *Dr. Ernst Beutler*, Centok Konrad Wimpina «Almae Universitatis studii Lipsensis et urbis Lipzig descriptio»-jában. — *Kurt Flescher*, Egy lipcsei diáknak szüleihez frott leveleiből 1819—1824. — Szemle és közlemények.

*

Frauenbildung. Zeitschrift für die gesamten Interessen des weiblichen Unterrichtswesen. Herausgegeben von *Prof. Dr. J. Wychgram*. Teubner, 1909. VIII. Jahrgang.

Ötödik füzet (május): *Oeltze-Lobenthal*, A leányiskolaügy reformja a szülők szempontjából. — *Müller*, A leányiskolai reform-rendelethez való utasítások anyagfelosztási tervei. — *Margarete Eberhard*, A tanárnői vizsgáról és az egyetemre vezető «negyedik útról». — Matematikai és természettudomány az újonnan rendezett porosz felsőleányiskolákban. — Az első német ifjúsági törvénykezés. — A német magán-leányiskolák szövetségének második közgyűlése. — *Dr. Töve*, Keresztység és hazafiasság. — *Dr. Artur Buchenau*, Életértékek és ideálok. — Irodalmi érteztő. — Közlemények. — Szemle.

Hetedik és nyolcadik füzet (július-augusztus): Német felső leányiskola-ügyi egyesület. — *Doblin*, A királyi Lujza-alapítvánnyal összekötött poseni nőiskola berendezése és céljai. — *Paula Schlodtmann*, Tanító-nőképztől végzett tanítóknak a középiskolai tanári tanulmányokra és vizsgálatra való bocsátásáról. — *Prof. Vogt*, A kritika a vallásoktatásban. — *Paul Ziertmann*, Tanárok női vezetés alatt. — *Helene Sumper*, A háztartási számolás szociális jelentősége. — *Anna Freund*, Miért kívánják a nők a reáliskolát? — *Dr. Rhoda Erdmann*, Milyen ismeretelméleti kérdések kapcsolhatók közvetlenül a természettudományi oktatáshoz? — *Else Wentzsch*, Érzés és akarat. — *Marie Sturm*, A földrajzi oktatás a tanító-nőképztben. — *Auguste Sprengel*, Általános német tanítóknői nyugdíj-egyesület Berlinben. — *Gustav Stäckel* iskolai tanácsos. — A porosz képviselőház 1909 május 6. és 8.-i, a leányiskolaügyre vonatkozó tárgyalásaiból (második közlemény). — Az általános német tanítónegyesület tizenegyedik közgyűlése. — Felhívás. — Közlemények. — Személyi hírek.

*

Monatschrift für höhere Schulen. Herausgegeben von *Dr. R. Köpke* und *Dr. A. Matthias*, Berlin, 1909. VIII. Jahrgang.

Hatodik füzet (június): *Dr. W. Prinzhorn*, Az oktatás szabadabb alakítása a hannoveri liceum primájában. — *A. Tilmann*, I. A római jog forrásaiba való nyelvi bevezetés tanfolyamai. — II. A jogi-, orvosi-, és bölcsészeti kar hallgatóinak bevezető görög tanfolyama. — III. A porosz egyetemek hallgatóinak érettségi bizonyítványai. — Ugyanattól, A nem porosz egyetemek hallgatóinak érettségi bizonyítványai. — Ugyanattól, Statisztikai adatok a nők tanulásáról. — *Prof. G. Schmidt*, Új nyelvtanítási segédeszköz. — *E. Wernicke*, A biológiai oktatás a marienwerderi gimnáziumban. — 1908. évi programmértekezések: *Dr. V. Steinecke*, Földismeret. — *Prof. Dr. H. Schmidt*, Vallástan. — Könyvismertetések. — *Prof. Dr. Krause*, A rövidlátás. — Vegyes.

Nyolcadik füzet (augusztus): *Prof. Dr. W. Münch*, Pädagogiai részletek Paulsen «Jugenderinnerungen»-jéből. — *Prof. Dr. E. Rosenberg*, A latinból és görögből való fordítási nyelv gazdagításához. — *Prof. Dr. Richard Herold*, A görög betűk begyakorlása. — *Prof. P. Johannesson*, Kéz-

ügyességi oktatás a középiskolákban. — A ponyvairódalom leküzdése. — Könyvismertetések. — Vegyes. *

Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien. Verantwortliche Redakteure: *J. Huemer, E. Haule, H. von Arnim.* Wien, 1909. LX. Jahrgang.

Ötödik füzet (május): *Franz Fehrich*, Petronius 35. — *H. Pürchegger*, Steierország az osztrák alpesi tartományok történelmi atlaszában. — Irodalmi ismertetések. — *Dr. S. Frankfurter*, Az oktatásügyi minisztérium 1908 jan. 21—25-i középiskolai tanácskozása (hetedik közlemény). — *A. Bernt*, A német írásbeli dolgozat a gimnáziumban. — *A. Gubo, Johann G. Seidl.* — Vegyesek.

Hetedik füzet (július): *Franz Zweybrück*, Mária Terézia és porosz bíráló. — *Dr. Karl Fuchs*, Új kutatások az 1809. háborús év történetéhez. — Irodalmi ismertetések. — *Dr. S. Frankfurter*, Az oktatásügyi minisztérium 1908 jan. 21—25-i középiskolai tanácskozása (nyolcadik közlemény). — Vegyesek. *

Zeitschrift für das Realschulwesen. Herausgegeben und redigiert von *Emanuel Czuber, Adolf Bechtel* und *Moritz Glöser.* Wien, 1909. XXXIV. Jahrgang.

Hatodik füzet (június): *G. Vogrinz*, A német mondattan korszerű alakításáról. — *Prof. K. Queiss*, Történet és földrajz az új reáliskolai tanterv szerint. — *Dr. G. v. Sensel*, Az elektrónelemélet a középiskolai fizika-tanításban. — Iskolai hírek. — Könyvek, folyóiratok és programmok. *

Österreichische Mittelschule. Redigiert von *Prof. Dr. Heinrich R. v. Hoepflingen* und *Bergendorf.* Wien, 1909. XXIII. Jahrgang.

Harmadik füzet: *Prof. Alfred Poche*, Aesthetikai művelés a középiskolákban. — *Prof. Alfred Schuberth*, Az ábrázoló mértan képző értékéről és jelentőségéről az osztrák középiskolákban. — *Ludwig Fleischner*, Az állampolgári ismeretek tanítása a középiskolában. — *Prof. Dr. Leo Riedel*, Legkisebb tananyag és rendes tananyag, mint egy középiskolai reform alapjai. — *Prof. Dr. Rudolf Watzel*, A természetrajz tanárának képzése és a középiskolai tanítás. — *Prof. Dr. Hampel*, A homerosi Pylos a legújabb ásatások szerint. — *Prof. Karl Wessely*, Folyékony levegő. — *Dr. Gustav Rohrauer*, A függvénytani gondolkodás a középiskolai tanításban. — Egyesületi hírek. — Vegyesek. — Irodalmi szemle. *

Pädagogische Blätter für Lehrerbildung und Lehrerbildungsanstalten. Begründet von *Dr. C. Kehr*, herausgegeben von *Karl Muthesius.* Gotha, 1909. XXXVIII. Band.

Hatodik füzet (június): *Andreae*, Két vizsgálati szabályzat. — *Grimm*, A természettudományi oktatás helyiségei a freiburgi tanítóképzőben. — *Bonitz*, Pestalozzi Lénárd és Gertrudjának szociális alapgondola-

tai. — Közlemények: A porosz tanítóképzők igazgatóinak tanácskozása. — A rajnai tanítóképzői tanárok közgyűlése. — Francia tanítóképzőintézeti igazgatók gyűlése. — A tanító tanulmányi és pályabeli haladásának a tanítónőké mögé állítása. — 1900.-i szünidei tanfolyamok. — A németországi kisegítő-iskolák hetedik egyesületi gyűlése. — Német iskolai tornázás. — Kis közlemények. — Ismertetések.

Hetedik füzet (július): *Witzmann*, A porosz felsőbb leánynevelés rendezése a tanítóképzőintézet szempontjából nézve. — *Lederbogen*, A weissenfelsi tanítóképző új épületének internátusi berendezése. — *Offermann*, Nemzetgazdaságtan könyvvitellel kapcsolatban a szász tanítóképzőkben. — Közlemények: A tanárnői vizsgálat eddigi szabályainak megváltoztatása. — Kézügyességi tanítás a tanítóképzőben. — A backnangi új evangélikus tanítóképző felszentelése. — A tanítóképzőintézetek a porosz képviselőház oktatásügyi bizottságában. — A porosz képviselőházból. — A gyakorlatról. — Kis közlemények. — Ismertetések.

Nyolcadik füzet (augusztus): *Clausnitzer*, A német népiskola fejlődése. — *Baugert*, A személyiség megalapozása. — Adalék a nevelés kérdéséhez. — Közlemények: A szász tanítóképzők reformjához. — Egy néptanító. — *Itschner* «Tanítástana». — Iskolamesteri idő. — Kis közlemények. — Ismertetések.

*

Monatshefte für den naturwissenschaftlichen Unterricht aller Schulgattungen. Herausgegeben von *B. Landsberg* und *B. Schmid*. Leipzig u. Berlin, 1909 I. Band.

Hatodik füzet (június): *Dr. F. Urban*, A biológiai tanítás egy osztrák reáliskolában. — *Dr. Heinrich Lübben*, Hernyók, bábok és pillangók vízhez való alkalmazkodásának különböző fokai. — *Prof. H. Dressler*, A természettudományi oktatás helyzetéről a tanítóképzőkben (befejező közlemény). — Tanítási eszközökről. — Kis iskolai kísérletek: *Dr. Marletti*, A szikso keletkezése. — Ismertetések. — Hogyan kapjuk a természettudományi oktatáshoz szükséges tanerőket? — Programmok.

Hetedik füzet (július): *Dr. Hans Schmidkunz*, Egyetemi pädagogia és a természettudományok története. — *Prof. Paul Matschie*, Mindenféle az egypatájúak történetéből. — *Prof. Dr. K. Fricke*, A természetrajzi tantervek a poroszországi felsőleányiskola-ügy rendezésére vonatkozó rendeletekben. — *Prof. Dr. Anton König*, A természetrajzi oktatás az osztrák középiskolai reformban. — *Prof. E. Grimschl*, Új kísérletek a kén-sav elektromos úton való felbontásához. — Ismertetések. — Közlemény a porosz képviselőházból (79. ülés, XII. középiskolák). — A német szervezettani társaság 1909 jún. 4.-i határozata. — Könyvszemle.

Nyolcadik és kilencedik füzet (augusztus): *Otto Meisner*, A tanuló mint rovar-tudós. — *Dr. Hans Schmidkunz*, Egyetemi pädagogia és a természettudományok története (befejező közlemény). — *Prof. Dr. J. B. Messerschmitt*, Mars és Saturnus. — *Robert Zieme*, Újtás a természetes színekben való fényképezés terén. — *G. Rauhut*, A gombáknak a gyümölcs-termeléshez és kertműveléshez való vonatkozásai. — *Prof. Dr. K. Schreber*,

A helyes tulajdonságnevek. — *Heinrich Marzell*, Megjegyzések a *pæonia officinalis* népi neveihez. — *Heinrich Marzell*, Felhívás. — *Franz Rusch*, Útbaigazítások az ég megfigyelésére 1909 aug—dec. hónapokban. — *Prof. Dr. F. Höck*, Néhány új növénytani falitábla. — Ismertetések. — Gyűlési tudósítások. — Felhívás. — Könyvszemle.

*

Das humanistische Gymnasium. Organ des Gymnasialvereins. Herausgegeben von *Dr. Oskar Jäger* und *Dr. Gustav Uhlig*. Heidelberg, 1909. XX. Jahrgang. (Évenként hat füzet.)

Második és harmadik füzet: *Paul Bode*, A meráni javaslatok a matematikai és természettudományi oktatás reformjáról a gimnáziumra való jelentőségükben. — *C. Hölk*, A túlterhelés kérdéséhez. — *Ernst Schultze*, Panaszok az Egyesült-Államok iskoláinak ki nem elégítő eredménye miatt. — *A Fritsch*, A házasszeretetre való nevelés. — Vélemények az érettségi vizsgálatról. — Gyűlési tudósítások. — *E. Grünwald*, A humanisztikus gimnázium és az anyanyelv. — *O. Jäger*, Még egyszer a latin érettségi dolgozat. — *G. Uhlig*, Pótlások az alkotmánytannak mint külön tárgynak a megmagyarázásához. — *F. S.*, Goethe és L. Gurliitt. — Ismertetések.

*

Revue internationale de l'Enseignement publicé par la Société de l'Enseignement supérieur. Rédacteur en chef: *François Picavet*. Paris, 1909. XXIX. Année. Vol. LVII.

Ötödik szám (május): *Kont I.*, Az ingyenes elemi oktatás és az általános szavazójog Magyarországon. — *A. D. Xenopol*, A történelem elmélete és bölcelete. — *Prof. Louis Feller*, A prágai egyetem: a Kutna-Hora ünnepek. — *Gaston Raphael*, A német népnevelők ligája. — *Arthur Girault*, Hivatalos közlések és egyetemi könyvtárak. — Felső oktatásügyi társaság: A technikai felső oktatás. — *H. Le Chatelier*, Néhány elmélkedés az angol és amerikai felsőfokú technikai oktatásról. — Tanácskozás a francia egyetemek technikai oktatásáról (folytatás): Paris, Bordeaux, Montpellier. — Oktatási krónika. — Ismertetések.

Hatodik szám (június): *R. Thamin*, A madridi spanyol főiskola. — Carnegie a Sorbonne-on. — Francia tanárok és tanulók külföldön. Idegen tanárok és tanulók Franciaországban. — *Leclerc du Sablon*, A természettudományi szakosok toborzása. — *Albert Schatz*, Nemzetgazdaságtan és nevelés. — Felsőfokú technikai nevelés. — Kell-e francia deákoknak amerikai vagy angol egyetemeket látogatniok? — Oktatási krónika. — Ismertetések.

*

Revue Pédagogique. Publication Mensuelle. Paris 1909. Nouvelle série. Tome LIV.

Ötödik szám (május): *A. Hémerly*, A nevelés. — *Maurice Roger*, Utolsó szó az erkölcsnevelésügyi kongresszusról. — *M. de la Chapelle*,

Egy rotterdami tanoncziskola. — *Pierre Gaubert*, A poroszországi leányközépiskolák reformja. — *Paul Hazard*, Egy korunkbeli költő: Auguste Angellier. — A Verne-émlék. — Könyvek és lapok.

Hatodik szám (június): *G. Lefèvre*, A leányok nevelése a XVII. században. *Fénelon*, Mme de Maintenon. A *Carnegie* fogadtatása a Sorbonneon. — *Édouard Maynial*, Nyelvészeti «leçon de choses». — *Paul Deschanel*, A francia nyelv. — *Ida R. Séé*, Az idegenek számára néhány vidéki egyetemen rendezett francia nyelvi tanfolyam. — *V. H. F.*, A németországi népkönyvtárak. — *Ernest Tonnelat*, Délamerika gyarmatosítása. — Könyvek és lapok.

Hetedik füzet (július): *Liard*, Octave Gréard emléke. — *Félix Hémon*, Pécaut levelei Gréardhoz (első közlemény). — *Charles Chabot*, Melouzay (1841—1908). — *M. Wilmotte*, A pädagogia az arloni kongresszuson. — *Edmond Perrier*, Jean de Lamarck. — *Georges Seure*, Jegyzetek és gondolatok Egyiptomról. — A francia elemi oktatás krónikája. — Könyvek és lapok.

★

L'Enseignement Secondaire. Organe de la Société pour l'étude des questions d'Enseignement secondaire. Vingt numéros par an XXXe année. Paris 1909.

Tizedik szám: *Henri Bernès*, A tanárok és a hivatalnoki szabályzat. — *N. Weiller*, Az élő nyelvek nemzetközi kongresszusa. — *H. B.*, A fiú középiskolák tanárainak és a középfokú leányoktatás tanszemélyzetének nemzeti kongresszusa (harmadik közlemény). — *H. B.*, Oktatási krónika. — A francia nyelv tanítására vonatkozó új utasítások (befejező közlemény). — Könyvek.

Tizenegyedik szám: *Dr. N. Tebiciani*, A történelem tanítása az olaszországi gimnáziumokban. — *Louis Bouquier*, Politika és vallás. — *Ch. Sigwatt*, Emile Bauer. — *H. B.*, Oktatási krónika. — Könyvek.

Tizenkettedik szám: *Henzi Bernès*, Tanácskozás a leányok középfokú oktatásáról. — *Ch. H. Bonahors*, Vegyesek Pascalról. — *H. B.*, A fiú középiskolák tanárainak és a középfokú leányoktatás tanszemélyzetének nemzeti kongresszusa (befejező közlemény). — Gyűlési tudósítás.

Tizenharmadik szám: *E. V.*, Az osztrák klasszikus gimnázium. — *P. M.*, Középköztetés és becsületrend. — *André Courmont*, A fősvény Cambridgeben. — *L. Labonessse*, Új francia-latin szótár. — *A. Pinloche*, A mondatnani és szójarási alakok szerzése. — Nemzetközi felvilágosító iroda. — Oktatási krónika.

Tizennegyedik szám: *Henzi Bernès*, Pénz vagy becsület? — A felső tanáchoz. — Gyűlési tudósítások. — *L. Clédat*, A közoktatásügyi felső tanács. — A Gréard-émlék felavatása. — *H. B.*, Oktatási krónika. — Könyvek.

★

La Revue de l'Enseignement des Sciences. 3e Année. Paris 1909. (Évenként tíz füzetben jelenik meg.)

Negyedik füzet (április): *G. Fontené*, Meghatározások és követelések. — *A. Durand*, A vetületek tételének alkalmazásairól. — *L. Dreyfus*,

A hasáb térfogata. — *A. Joly*, Készülék a hosszirányú és keresztrezgések vizsgálatához. — *E. Drincourt*, Jegyzet a nóniuszról. — *A. Goua*, A párisi középiskolák természettudományi tanárainak egyesülete. *G. Gendarme de Bévette*, Az École normale supérieure és a középiskolai tanárok képzése. — *F. Marotte*, A francia tanítás válsága és a D osztály kettéválasztása. — A középiskolai tanárokhoz intézett általános utasítások. — Az érettségi bizottságban résztvevő tanárok helyettesítésére vonatkozó körlevél. — Vizsgálatok és versenyek. Irodalom.

Ötödik füzet (május): *L. Leau*, Alapmennyiségek és származtatott mennyiségek közt fennálló kapcsolatok alakjáról. — *A. Vareil*, A hármaszabályról. — *A. Lefrançois és E. Cahen*, A «hányados» és «viszony» szók jelentése. — *H. Dumas*, A matematika az E osztályban. *J. Lamirand*, A gömbtükör aplanatikus pontjainak keresése. — *A. Jote*, A megfigyelési képességek nevelése. II. A kézimunka. — *Henzi Bernès*, Az irodalom tanárainak esküje és az 1902. évi reform. — Könyvek és folyóiratok.

Hatodik füzet (június): *H. Lebesgue*, A szilárd test egyensúlyáról. — *E. Dorlet*, Adott kört érintő és két adott ponton átmenő körökről. — *L.-J. Simon*, A faj melegek törvénye (harmadik közlemény). — *E. Brucker*, A nemi kérdések középiskolai tanításáról. — A természettudományok tanítására vonatkozó utasítások. — Könyvszemle.

Hetedik füzet (július): *A. Chatelet*, A mértan alapelvei jelentőségük az elemi oktatás szempontjából. — *E. Blutel*, Szilárd test elmozdulásáról és pillanatnyi egyensúlyáról. *G. F.* Egy számtani tételről. — *E. Huguenard*, Fizikai készülékek és készítőik. — *L.-J. Simon*, A fajmelegek törvénye (befejező közlemény). — *Többen*, A gömbtükör aplanatikus pontjainak a kereséséről. — *P. Philippe*, Gyakorlati kereskedelmi- és iparosiskolák. — Oktatási krónika. — Irodalom.

*

The Journal of Education. A Monthly Record and Review Vol. 40.
(New Series, 31) London 1909.

Hatodik füzet (június): *S. A. Richards*, Hangtan és karének. — Mértan és grafikus algebra. — Nagy-Britannia és Írország Tanítóegyesülete. — Memorandum az angolországi államilag segélyezett iskolákban történő nyeltnitításról. — *M. Atkinson Williams*, Pennsylvaniai képek. — *J. E. G. de Montmoreney*, A nők középkori nevelése Angliában. *C. S. Bremner*, A londoni nappali ipariskola. — Egy amerikai látogató megjegyzései. — A közbenső nem. — Állandó rovatok.

Hetedik füzet (július): Az igazgatónők egyesületének évi közgyűlése. — Földrajz a középiskolákban. — *A. F. Leach*, Szt. Pál iskolája. — *Woodhouse*, A leánynevelés jövőjéről. — *H. Leather*, A nevelés új tényezője. — Állandó rovatok.

Nyolcadik füzet (augusztus): *Florence Gay*, A Board of Education memoranduma a történettanításról. — «X.» jelölt, Egyetlen vizsgálat. — *Estelle Blyth*, Angol iskola Palesztinában. — *J. Dodgeon*, A gyermektanulmányi értekezés. — Néhány mai földrajzi tankönyv. — *J. A.*

Johnston, Rajzolás a földrajzban. — *A. S. Lupton*, Colet és Szt. Pál iskolája: válasz. — *M. Shaxby*, Női iskolafelügyelők. — Állandó rovatok.

*

The American Journal of Psychology. Edited by *G. Stanley Hall*
E. C. Sanford and *E. B. Titchener*, Worcester Mass, 1909. Vol. XX.
(Negyedévenként jelen meg.)

Harmadik szám (július): *Havelock Ellis*, Nemi nevelés és meztelesség. — *Cephas Guillet*, A gyermek és felnőtt önmegtartóztatása. — *Frederich Lyman Wells*, Nemi különbségek a tapintó érzékben: magyarázat. — *Edward L. Thorndike*, *Wilfrid Lay* és *P. R. Dean*, Az érzéki megkülönböztetés pontosságának az általános értelmességgel való összefüggése. — *James H. Leuba*, A kinezetikus térészrevezés tanulmányozására való készülék. — *Ugyanattól*, A karmozgások tartamának és sebességének befolyása hosszúságuk megbecsülésére. — *Elsie Murray*, Szerves érzés. — *K. B. Rose*, Statisztika a synæsthesiáról. — *M. F. Washburn*, A szóbeli szuggesztio érintési térészrevételre való befolyásának egy példája. — *Alice M. Batty*, Megfigyelések a gyakorlásra és kifáradásra vonatkozólag, hogy miképpen befolyásolják a kopogás sebességét. — Lélektani irodalom. — Jegyzetek.

*

The Pedagogical Seminary Edited by *G. Stanley Hall* with the assistance of *William H. Barnham*, Worcester, Mass., 1909. Vol. XVI.
(Negyedévenként jelen meg.)

Második szám (június): *John Franklin Bobbitt*, A filippinó gyermekek növekedése. — *Elnora Whitman Curtis*, Iskolák a szabadban. — *Tom A. Williams*, Hogyan lehet korai neveléssel elejét venni az iszákosságnak. — *M. A. Kaylor*, Gyermekek érzései, gondolatai és viselkedése kedvelt állatokkal szemben. — *Augusta Wiggam*, Adalék az álom lélektanának tényeihez. — *Alexander F. Chamberlain*, Gyermekek tevékenységei primitív képek között (első közlemény). *P. A. Smith*, A japán fiúk és férfiak játékaának néhány mozzanata. — Irodalom.

*

Education. Vol. XXIX.

Kilencedik szám (május): A «Brown University Teachers' Association» száma: *W. H. P. Faunce*, Elnöki megnyitóbeszéd. — *William Orr*, *Alexander Meiklejohn* és *Wilson Farrand*, Túlzók-e a college-ek felvételi követelményei? — *Stratton D. Brooks*, Az egyetem kapcsolatai a középiskolával. — *Edmond Burke Delabarre*, Alaki nevelés és a «közös elemek» tana. — *Ernest N. Henderson*, Az alaki tanítás az elemző és kísérleti lélektan szempontjából. — *Hermann H. Horne*, Az alaki nevelésre vonatkozó új nézetek gyakorlati befolyása. — *Arthur Deerin Call*, Vázlatok a világ vezetőiről: IX. — *Charles Robert Darwin*: A modern természet-tudomány prófétája. — Jegyzetek. — Ismertetések.

Tizedik szám (június): *C. W. Super*, Játék. — *Hon. John. T. Prince*, Az elemi iskolai tanfolyam hossza. — *Letitia Yonge Wrenshall*, Ludlowban, Comus kastélyában. — *Arthur Deerin Call*, Vázlatok a világ vezetőiről: *X. Ralph Waldo Emerson*: Az amerikai irodalom vezérszilaga. — *Scott Nearing*, A kis nevelésügyi bizottság kifejlődése. — *Henry W. Brown*, Az elemi természettudomány tanítása. — *Farnk Webster Smith*, A tanítóképző eszménye. — *John Patterson*, Nyilvános, vagy magániskolákban lehet-e magasabbfokú neveléshez jutni? — *Maud Elma Kingsley*, Ismételi kérdések a Hiawathához. — Ugyanattól, Vizsgálati kérdések az angol irodalomból. — Jegyzetek. — Ismertetések.

*

Educational Review. Edited by Nicolas Murray Butler. Vol. XXXVII. Rahway, N. J. and New-York, 1909.

Ötödik szám (május): *John L. Tildsley*, Iskolai értesítők mai állapotukban, válasz. — *John M. Downen*, A három R ujjaszületése. — *Lightner Witner*, Emelkedő nemzedéket nevelünk-e? *Daniel Wolford Larné*, Az egyház és a nyilvános iskola. — *Award Longley Bishop*, Földrajz a külföldi egyetemeken. — Új mozgalmak a német egyetemek tanári testületeiben. — *Charles Fordyce*, Collegiumi etika. — *Anna Pearl Mac Vay*, Jelentés egy klasszikus tanár angolországi tanulmányútjáról. — Ismertetések. — Szemlék. — Jegyzetek.

Vol. XXXVIII.

Első szám (június): *Grant Showerman*, Tanári visszavonás. — *William Mc. Andrew*, Ha az iskola embere hibázik. — *George Arhübold Clark*, Kereskedelmi ágak a középiskola tantervében. — *Scott Nearing*, Nagy nevelésügyi bizottság működése. — *John Firmann Coar*, Érett és egyéb jegyzetek jelen nevelési rendszerünkről. — *A. B. Wolfe*, A társadalomtudományok helye a kollégiumi nevelésben. — Nevelésügyi közlemények. — Ismertetések. — Szemlék. — Jegyzetek.

*

The School Review.

Negyedik szám (április): *Charles W. Eliot*, Nevelésügyi reform és a társadalmi rend. — *C. P. Cary*, Javaslatok a középiskolákban való megbízás változtatására nézve. — *Clarence S. Meader*, A latin próza szórendjéről. — *Jesse D. Burks*, A nevelési elmélet összefoglaló áttekintésének szükséges volta. — *Lotta A. Clark*, A történelem tanításának helyes módja. — *Louis C. Karpinsky*, Reform a matematika tanításában. — Jegyzetek. — Szemlék.

Ötödik szám (május): *Henry W. Holmes*, A nevelésügy haladása 1908-ban. — *William Trufant Foster*, Az amerikai «College» válságban. — *Marschall Livingston Perrin*, Az intézeti iskola. — *Joseph Lee*, Gyarapodásra vezető tettek. — Jegyzetek. — Szemlék.

Hatodik szám (június): Tanácskozás a humaniorák, különösen

a klasszikus tanulmányok értékéről az életre való előkészítés szempontjából. — *James Bryce, James Loeb, William Sloane, John W. Foster.* — *Charles R. Williams, Harwey W. Wiley.* — *Harlow S. Person, A szakoktatásról gondoskodó középfokú iskolák rendszerének ideális szervezete.* — *William Orr, Szakoktatás nagy városokban.* — *Edwin L. Miller, Elbeszélés.* — Szemlék. — Jegyzetek.

*

School Sciences and Mathematics. Chas. H. Smith Editor. Chicago 1909. Vol. IX.

Hatodik szám (június): *Theodore Roosevelt, Erdőségeink.* — *Rufus P. Williams, Egy régi tizenkettős számrendszer.* — *Harry C. Doane, Mit tanítsunk az alkohol szervezettani hatásairól?* — *E. P. Schock, Egy alapelv, amelynek meg kellene határoznia az anyag elrendezését a vegytan elemi tanításában.* — *Geroge W. Fowler, Egyszerű vegytani kísérletek elemi iskolák használatára.* — *B. W. Peet és Francis P. Venable, A középiskolai vegytan oktatás céljáról és szervezéséről.* — *L. H. Vincent, A jelzés tizenkettős rendszere.* — *E. R. Hedrick, Képzetes mennyiségek az elemi mennyiségtanban.* — *Többen, Az elemi fizikai követelmények meghatározása.* — *William F. Evens, A laboratorium célja.* — Egyesületi hírek és gyűlési tudósítások. — Szakirányú tanulmányok és rovatok. — Könyvszemle.
